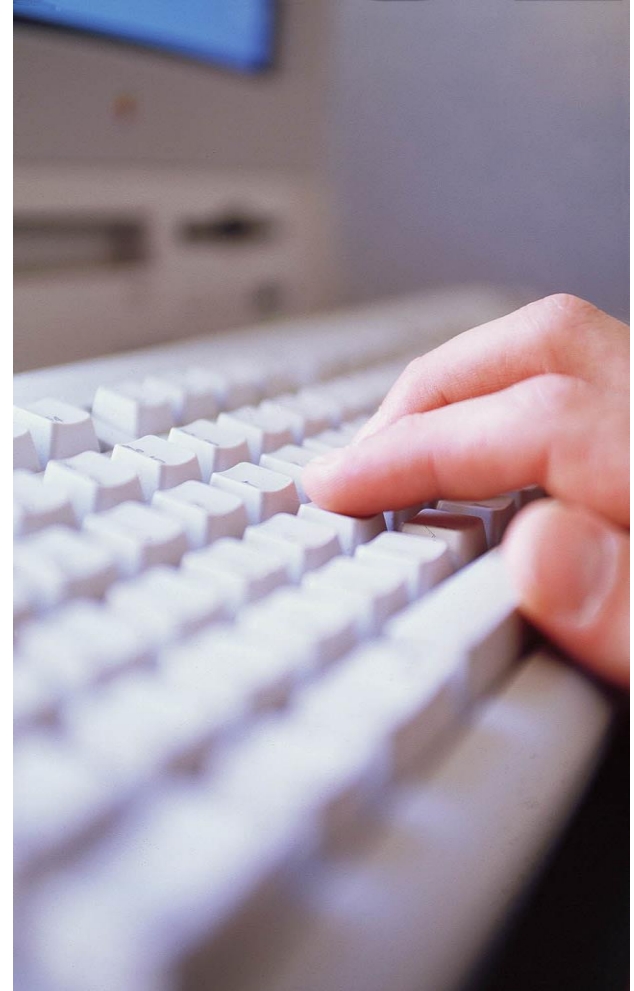

UPPSALA
UNIVERSITET

Språkverkstaden

En resurs för att
utveckla
studenternas
språkfärdigheter

Upplägg

- Vetenskapligt skrivande
- Skrivprocessen
- Textmönster
- Textens organisation
- Metatext
- Använda källor

Vetenskapligt skrivande

- Språklig klarhet
 - Skriv tydligt
- Vetenskaplig genomskinlighet
 - Visa hur du har undersökt världen
- Saklighet
 - Se sakligt på världen
- Kritisk-analytisk kompetens
 - Ifrågasätt och pröva
- Anpassning till skriftspråksnormer
 - Skriv korrekt
- Lyhördhet för akademiska stilnormer
 - Anpassa dig till miljön

Grundläggande stilkrav på vetenskaplig text

- Precision
- Koncentration
- Organisation

Frågan om stil

Formell

arbeta

mycket bra

fungera

skall

Informell

jobba

jättebra

funka

ska

Enkelt schema över skrivprocessen

Förstadiet

- Analys av skrivuppgiften
 - Vad ska jag skriva om? För vem? I vilket syfte?
- Stoffsamling
 - Samla material
- Sovring/fokusering
 - Vad ska jag ta med av materialet? Vad ska jag koncentrera mig på?
- Strukturering/planering
 - I vilken ordning ska jag presentera materialet?

UPPSALA
UNIVERSITET

Enkelt schema över skrivprocessen

Skrivstadiet

Formulering

- Översätta tankar till skrift.

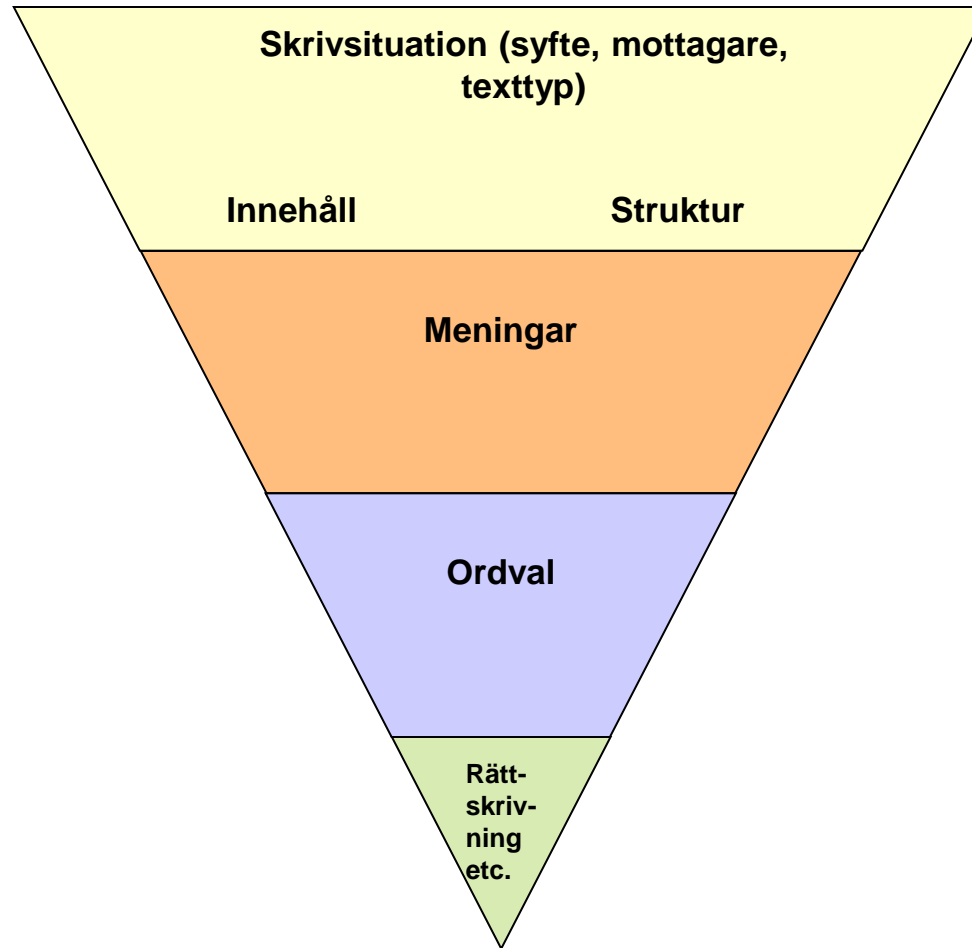
Enkelt schema över skrivprocessen

Efterstadiet

- Bearbetning
 - Från utkast till färdig text.
- Utskrift
- Korrekturläsning
- Publicering
 - Texten möter läsaren.

Texttriangeln

Textmönster

Inledning

- Varför?
- Presentera din frågeställning

Avhandling/huvuddel/resultatdel

- (Hur? - Material och metoder)
- Vad? - Resultat

Avslutning

- Diskussion
- Slutsats
- Referenslista

Textens organisation

Avsnitt

- Egen rubrik
- Vad är avsnittets huvudtanke?

Stycke

- Vad är styckets kärnmening?

Kärnmening, exempel (utan kärnmening)

Hela 84 % av deltagarna i Yu et als studie upplevde att daglig motion dämpade smärta. I Smith et al upplevde 76 % av deltagarna en liknande effekt. Inget tydligt samband kunde dock påvisas i Hoes et al, en av de största studierna hittills inom detta område.

Kärnmening, exempel (med deskriptiv kärnmening)

Flera studier har undersökt sambandet mellan motion och smärtlindring. Hela 84 % av deltagarna i Yu et al:s studie upplevde att daglig motion dämpade smärta. I Smith et al upplevde 76 % av deltagarna en liknande effekt. Inget tydligt samband kunde dock påvisas i Hoes et al, en av de största studierna hittills inom detta område.

Kärnmening, exempel (med analytisk kärnmening)

Sambandet mellan motion och smärtlindring är ännu oklart. Hela 84 % av deltagarna i Yu et als studie upplevde att daglig motion dämpade smärta. I Smith et al upplevde 76 % av deltagarna en liknande effekt. Inget tydligt samband kunde dock påvisas i Hoes et al, en av de största studierna hittills inom detta område.

Metatext – text om texten

Låt dispositionen synas!

Inleda avsnitt:

Jag kommer att ta upp tre metoder för att...

Här följer en genomgång av...

I detta avsnitt prövar jag hur mycket X
påverkar Y.

Detta sker genom att jag först...

Metatext – text om texten

Inleda stycken

Kortare uppräknings- eller jämförelser:

För det första....

För det andra...

Å ena sidan...

Å andra sidan...

För att hålla kvar läsaren vid längre resonemang:

Dessutom....

Vidare...

Däremot....

Slutligen...

Metatext

Exempel (med kärnmening men utan sambandsord)

Sambandet mellan motion och smärtlindring är ännu oklart. Hela 84 % av deltagarna i Yu et als studie upplevde att daglig motion dämpade smärta. I Smith et al upplevde 76 % av deltagarna denna effekt. Inget tydligt samband kunde påvisas i Hoes et al.

Metatext

Exempel (med kärnmening och sambandsord)

Sambandet mellan motion och smärtlindring är ännu oklart. Hela 84 % av deltagarna i Yu et als studie upplevde att daglig motion dämpade smärta. På liknande sätt upplevde 76 % av deltagarna i Smith et al denna effekt. Inget tydligt samband kunde dock påvisas i Hoes et al.

Använda källor

Varför använder vi källor?

- För att kunna bygga vidare på tidigare forskning
- För att ge erkännande till den som skrivit en text
- För att visa att du kan ett ämne
- Akademiskt skrivande är en dialog!

Använda källor

Källor ska:

- Alltid vara relevanta för den text du skriver
- Inte användas bara för att visa att du läst en artikel eller bok
- Integreras i texten du skriver
- Ge din läsare en rättvis bild av det som står i källan

Använda källor

Källor används alltid för att du som skribent vill säga något, med hjälp av källor.

Med andra ord: läsaren vill veta vad du vill framföra, inte bara vad som står i källan.

Använda källor

Visa att ditt ämne är intressant

TV-serien *True Blood*
kritiserar behandlingen av
afrikanska amerikaner i den
amerikanska södern.

Okej,
men?

Använda källor

Visa att ditt ämne är intressant

Flera forskare anser att TV-serien *True Blood* bara är en blodig historia om vampyrer. Den här studien visar dock att serien kritiserar behandlingen av afrikanska amerikaner i den amerikanska södern.

Intressant!

Det här bidrar med något nytt. Det vill jag läsa!

Använda källor

Visa att ditt ämne är intressant

Flera forskare anser att TV-serien *True Blood* bara är en blodig historia om vampyrer.¹ Den här studien visar dock att serien kritiserar behandlingen av afrikanska amerikaner i den amerikanska södern.

Intressant!

Det här bidrar med något nytt. Det vill jag läsa!

Använda källor

Stöd ditt argument

Denna studie hävdar att TV-serien True Blood, som ofta ses som en simpel historia om vampyrer, i själva verket kritiserar behandlingen av afrikanska amerikaner i den amerikanska södern. Som Victoria Smith visar i sin bok *Popular Culture: A Complex History*, anses ofta populärkulturella uttryck ytliga och därmed ointressanta, medan de egentligen behandlar kontroversiella aspekter av vårt samhälle (98).

UPPSALA
UNIVERSITET

Använda källor

Källor ska alltid visas tydligt i din text!

Använda källor

Referatannonsering

- Fraser och andra konstruktioner
 - Inledningsvis pekar X på...
 - I första hand tar X upp...
 - I andra hand säger X...
 - X hävdar dessutom att...
 - Avslutningsvis anför X att...
- Citat
 - Ordagrann återgivning av vad någon skrivit eller sagt (återhållsam användning i referat)

Använda källor

Ställa källor mot varandra

Den exakta definitionen av X varierar.
De flesta är överens om att A och B är centrala drag (ref). Carlson betonar dock även C och D (ref), medan Persson och Lundman istället lyfter fram E , F och G som centrala aspekter (ref).

Använda källor

Citat

“citat är som föräldralösa barn: ord som tagits ur sitt sammanhang och som behöver integreras i sitt nya sammanhang”

--Birkenstein/Graff, *They Say/I Say* (40)

Använda källor

Citat

“Hit- and Run”-citat

Susan Bordo skriver om kvinnor och bantning. “Fiji är bara ett exempel. Innan television introducerades 1995 fanns inga dokumenterade fall av ätstörningar. Tre år efter att program från USA och Storbritannien börjat visas där, 1998, rapporterade 62 % av de intervjuade kvinnorna att de bantade” (149-150).

Bordo har rätt. En annan bra poäng Bordo har är att...

Använda källor

Citat

Den feministiska filosofen Susan Bordo beklagar västvärldens besatthet av bantning. Hennes huvudargument är att fler och fler kvinnor luras att se sig själva som tjocka och i behov av bantning. Med Fiji-öarna som exempel noterar Bordo att “[i]nnan television introducerades 1995 fanns inga dokumenterade fall av ätstörningar. Tre år efter att program från USA och Storbritannien börjat visas där, 1998, rapporterade 62 % av de intervjuade kvinnorna att de bantade” (149-50). Bordos poäng är att västvärldens besatthet av bantning sprider sig till över hela världen. Till sist, klagar Bordo, kommer den att nå oss alla, oavsett var vi bor.

Bearbetning av Birkenstein/Graff, *They Say/I Say: The Moves That Matter in Academic Writing*, 42-44

Använda källor

- Introducera citatet
- Visa hur citatet är relevant i din text.
Integrera citatet
- Förklara citatet
- Tro aldrig att citat är självförklarande och att din läsare vet exakt vad du vill säga med ett citat.

Sammanfattning: Hur ska jag skriva?

- Mottagaranpassat
- Korrekt – skriftspråkets regler
- Enkelt – så enkelt som skrivsituationen tillåter
- Klart, precist och överskådligt
- Undvik vaghet och modeord
- Väl underbyggt med tydliga källhänvisningar

Skrivhjälpmedel

Skrivregler:

- Svenska skrivregler (Språkrådet)

Ordböcker:

- Svenska akademins ordlista (SAOL)
- Svensk ordbok
- Nationalencyklopedins ordbok (NEO)

UPPSALA
UNIVERSITET

Välkomna till Språkverkstaden!